

Licences to lift Limeshells to contractors from Kali river in Karwar.

526 SRI U. B. BORKAR (Sirsi).—Will the Chief Minister be pleased to State:—

(a) whether some contractors are being^{*} given licences to lift limeshells from the Kali river in Karwar ? If so,

- (i) the number of licences given ;
- (ii) the number of years of contract ;
- (iii) the names of licence-holders ;

(b) whether the Government has surveyed the Kali river bed ? if so,

- (i) the area in which the lime-shells are available ;
- (ii) the total quantity of limeshells, i.e. dead and live shells available in a year ;
- (iii) how much area is being leased out ;
- (iv) how much quantity of dead and live limeshells are being extracted in a year ;
- (v) whether there is any system to supervise the mining area and the quantity ;

(c) While giving the licences the Government has technically examined the issues such as ecology, mining and geology and whether fisheries department has called for public objections ? If so, whether such examination conducted ?

SRI R. GUNDU RAO (Chief Minister).—

(a) Yes.

(i) (ii) and (iii) Details of Mining Lease given for Limeshell in Kalinadi, North Kanara District. Statement Laid on the Table.

(b) Yes.

(i) Limeshall is found to occur in Kali river (under water) in 5 Localities as discontinuous patches.

(ii) About approximately 1,16,000 tonnes of Limeshell has been estimated in the Kali river. Limeshells and dead shells have not been estimated separately, probably about 1000 tonnes (approx) of limeshells from every year.

(iii) About 1310 hectares have so far been leased out in Kali river.

(iv) During the year 1979 a quantity of about 22647 tonnes of limeshells have been extracted from leased areas, the details of extraction of limeshells and dead shells not available.

(v) The mining area are inspected and accounts audited annually as in the case of all other minerals as per MMRD & MCR 1960. As and when necessary the mining areas are inspected on specific grounds.

(c) The Department has examined the Geological aspect while giving mining leases as per mineral concession rules. The Department had not considered ecology earlier. The Dept. of Mines and Geology has not called for any public objections as it is not contemplated in MMRD Act/MCR.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಿ (೧)ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪುಗಳು ದೊರಕಲಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಾವು ೫ ಲೋಕಾಲಿಟೇಸ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ೫ ಲೋಕಾಲಿಟೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಏನು ಎಷ್ಟು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಲೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಟ್ಟು ಏನು ಎಷ್ಟು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

†ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಲೀಸ್ ಏನು ಎಷ್ಟು ಆದರೆ ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪು ಎಷ್ಟು ಏನು ಎಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಲೀಸ್ ಏನು ಎಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ಅಂತ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಏನು ಎಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಎಷ್ಟು ಏನು ಎಷ್ಟು ಅದು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ (ಬಿ)(೨)ರಲ್ಲಿ ವರ್ಷವೊಂದರಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜೀವ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಜೀವ ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪುಗಳ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅಂದಾಜು ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಮುಂದೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ಈ “ತಿಸರೆ” ಎಂಬ ಜೀವಂತ ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪು ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ವಿ. ವೈಗಾಂಕರ್.—ಈ ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪುಗಳು ಕಾಳಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಳಿ ನದಿಯ ಮೇಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ೫ ಮೈಲಿ ತನಕ ಈ ಒಂದು ಬೆಡ್ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪು ಅಥವಾ ತಿಸರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಏನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಆ ಭಾಗದ ಬಡಬಗ್ಗರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರ. ವರ್ಷದ ೧೨ ತಿಂಗಳೂ ಕೂಡ ಯಾಗಾಗಲೂ ಬಡಬಗ್ಗರು ಇದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೫ ಮೈಲಿ ತನಕ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಒಂದು ಬೆಡ್‌ನೊಳಗೇ ಅದು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ಆ ಬೆಡ್ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಏನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ರದ್ದು

ಪಡಿಸಿ, ಈ ಒಂದು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯದ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರತಿಬಂಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

SRI R. GUNDU RAO.—I cannot say now. I can only say that the matter will be examined.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ೨೨,೬೪೭ ಟನ್ನುಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಿಗುವಂತಹ ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪು ಸುಮಾರು ೧,೧೬,೦೦೦ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ೨೨,೬೪೭ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನುಳಿದದ್ದು ಮೂರುವರೆ ಪರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿಸಬಹುದೇ ಎನಹ ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

SRI D. V. WAINGANKAR.—Sir, there is a subsisting legal contract between the Government and private parties to take out shells. My only request is, even if there is legal contracts, in the interest of larger public of Karwar whether the Government is ready to delete this particular clause which directly affects the interest of the public ?

SRI R. GUNDU RAO.—Since it is a legal matter, it will be examined.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಾವು ಪರೀಕ್ಷೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಆ (೫)ರಲ್ಲಿ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣ ವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಖನಿಜಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿರುವಂತೆಯೇ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಂದರೆ ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸತ್ತ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಬದುಕಿರುವ ವಂತಹವನ್ನೂ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸತ್ತ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರುವಂತಹ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪುಗಳೂ ಸಹಾ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈಗ ಮಿನಿಸ್ ಆಫ್ ಸೀಸಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಮೀನುಗಳು ಸಿಗದ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ಮೀನುಗಾರರು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಂಥ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ತಿನ್ನುವ ಮೀನು ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಮೀನುಗಾರರ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಂಚನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಈಗ ಸತ್ತ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪುಗಳ ಜೊತೆ ಜೊತೆವಾಗಿರುವವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದೇ ಇರುವ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕುಟುಂಬದವರು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಜೊತೆಗೆ ಖಸಿರೆ, ಕಪ್ಪೆ, ಕೊಳಂಬೆ, ನಿಲಿಯೇ, ಕರ್ವೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆಯೇ ? ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಇವನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಲೀಸೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸ ಬೇಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಸತ್ಯ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಅವುಗಳ ಜೊತೆ ಜೀವಂತವಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪುಗಳೂ ಸಹಾ ಬರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಏನೇನು ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರರು ತಿನ್ನುವುದು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪನ್ನು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಆ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪನ್ನು ತಿಂದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

Nandihally overbridge near Tumkur

609 SRI S. SHAFI AHMED (Tumkur).—Will the Chief Minister be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that works of construction of overbridges at Nandihally and Kyathasandra level crossings on N.H. 4 near Tumkur are not in progress ;

(b) if so, the reasons therefor ;

(c) at what stage the work stands at present ;

(d) further action taken in the matter ?

SRI R. GUNDU RAO (Chief Minister).—

(a) Yes. However, the work of approaches for the road over bridge near Nandihally (Hirehalli) is in progress. The approaches for the bridge near Kyathasandra have not yet started.

(b) The detailed estimates are yet to be prepared by the Railway authorities as the drawings for the two road overbridges have been finalised recently by the Railways.

(c) The Railways drawings have been countersigned by the Department and they have been requested to include the bridge works in the programme for the current year.

(d) The Railways have been requested to take up the bridge works during 1980-81 on out of turn basis. Approaches to the bridge near Nandihally are taken up. The land required for approaches to bridge near Kyathasandra has been taken possession of and work will be taken up.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಮಠ್.—ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಸಂಖ್ಯೆ ೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗಂಟೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ವಾಹನಗಳು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಡ್‌ಸಂದ್ರ ಕೂಡು ದಾರಿ ಬಳಿ ರೈಲು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಗೇಟ್ ಅನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ರೈಲ್ವೆಯವರನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸೇತುವೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ರೈಲ್ವೆಯವರನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೇವೆ.